

KURJER WARSZAWSKI.

Wychodzi i rozsyła się dwa razy dziennie na Warszawę i na prowincję. W niedziele i święta uroczyste wychodzi tylko rano, w poniedziałki i dni poświęcone tylko wieczorem.

ROK SZEŚCZDZIESIĄTY CZWARTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 9-ej rano do 8-ej wieczorem, w niedziele i święta od godz. 10-tej rano do 1-ej w południe.

Wschód księżyca o godzinie 6 minut 17 w.
Zachód 9 8 w.
Wysokość wody na rzecze Wiśle pod Warszawą słoń 3 cali 9.

Wschód słońca o godzinie 7 minut 48
Zachód 3 50.
Długość dnia o godzinie 8 minut 2.
Ubyło 8 41.

Gen ogłoszeń:
Reklamy: za jeden wiersz pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.
Nekrologja: za jeden wiersz 15 kop.
Zwyczajne i małe ogłoszenia w numerach porannych, z wyjątkiem niedzielnych i świątecznych, zamieszczane nie będą.
Ogłoszenia do Kurjera przyjmują także Biuro Ogłoszeń Rajchmana i Frenclera, ulica Senatorska nr 18.

Poniedziałek: Niep. Pocz. N. M. P.
Wtorek: Leokadii Panny Męcz.
Środa: N. M. Panny Loretańskiej.
Czwartek: Damazego Pap Wyzn.

Cena Kurjera:
W Warszawie: podana jest w nagłówku numeru wieczornego.
Na prowincji i w Cesarstwie: opłata za przesyłkę kosztą ekspedycji: rocznie rs. 3, półrocznie rs. 1 kop. 50, kwartalnie kop. 75, miesięcznie kop. 25.
Oddzielna przedpłata na jedno tylko wydanie Kurjera przyjmowaną być nie może.
Numer pojedynczy wieczorny kop. 5, poranny w dniu powszednim k. 3 w niedziele i święta k. 5.

Dzień: Barbary Panny Męcz.
Piątek: Piotra Chryzologa i Sabby O.
Sobota: Mikołaja Biskupa Wyzn.
Niedziela: Ambrożego Biskupa.

Numer niniejszy wyszedł z druku o godzinie 6-ej rano.

KALENDARZ.

Wybory: Składanie kartek wyborczych na członków komitetu Towarzystwa resursy obywatelskiej. (Gmach resursy—godzina od 5-ej do 9-ej wieczorem.)

Widowiska: Teatr wielki: „Rigoletto” (występ panny Elly Russel);—Teatr rozmaitości: „W starym piecu djabeł pali” i „Zemsta za mur graniczny” (występ p. Rychtera);—Teatr mały (przy ulicy Dańkowskiej): „Żołnierz królowej Madagaskaru” i „Człwa struna”. Godzina 7 i pół wieczorem.)

Z Towarzystwa popierania przemysłu i handlu.

Od tak dawna już oczekiwana dyskusja nad wnioskami p. Władysława Kiślańskiego co do dróg żelaznych drugorzędnych nareszcie wczoraj odbyła się na posiedzeniu sekcji V-ej oddziału warszawskiego Towarzystwa pod przewodnictwem jej prezesa p. Stanisława Kronenberga.

Przypominamy, że wnioski te będące ostatecznym rezultatem wyczerpującego referatu w tej sprawie odczytane były na posiedzeniu sekcji w początkach listopada odbytej, następnie wydrukowane i rozesłane członkom dla bliższego rozpatrzenia przyszły na porządek dzienny posiedzenia z dnia 27-go listopada i wskutek obfitości przedmiotów do dyskusji odłożone być musiały aż do sesji wczorajszej.

Drukowaliśmy je w piśmie naszym (nr 329a z d. 27-go listopada) i dlatego powtarzać ich w całości nie będziemy.

Po odczytaniu protokołu poprzedniego posiedzenia przez p. Rudnickiego, sekretarza sekcji, prezes zagaił dyskusję i chciał zaraz przystąpić do kolejnego rozpatrywania wniosków lecz p. St. Ostrowski

zazałał głosu co do ogółu wniosków. Głos ten wyczerpanym nie został, gdyż prezes objaśnił, iż pobudzenie kwestji i postawienie wniosków pochodziło z inicjatywy metropolji Towarzystwa i że wskutek tego nie teoretycznie nad kwestją zastanawiać się należy ale raczej rozważyć odpowiedź jaką dać wypada. W każdym jednak razie z przemówienia p. Ostrowskiego zebrani dowiedzieli się wielu ciekawych rzeczy.

Mówca zastanawiał się nad pytaniem, czy sieć dróg pierwszorzędnych w kraju naszym jest już dostateczną i ukończoną i przedstawił, że kraj posiada dotąd zaledwie 1387 wiorst dróg żelaznych na 111,875 wiorst kwadratowych przestrzeni i mniej więcej 7 milionów ludności, czyli że 1 wiorsta drogi przypada na 80·7 wiorst kwadr. przestrzeni i na 4700 mieszkańców, czyli że kraj nasz pod względem sieci dróg żelaznych stoi na równi z Danją i Rumunją a wyżej tylko od Cesarstwa rosyjskiego, Bułgarii, Grecji i Turcji.

Po powrocie do dyskusji specjalnie nad wnioskami zabrał głos p. Władysław Kozłowski, znany specjalista w kwestjach kolei żelaznych dotyczących.

Szukając podstawy, któraby dyskusję ułatwiła, mówca zastanawiał się nad tem co dotąd w kwestji dróg żelaznych drugorzędnych zrobiono, przypominał, że liczne już były w sferach rządowych projekta w tym kierunku opracowywane i że i obecnie kwestja ta jest na porządku dziennym—krystalizując się w nowym projekcie, który wskazać może zaopatrywania się sfer rządzących w danej sprawie i zakreślić niejako granice desideratów.

Po tem przygotowaniu przystąpiono nareszcie do odczytania wniosków, przyczem prezes dodał jeszcze objaśnienie, że redakcja ich nie jest jeszcze ostateczną i że dopiero po wprowadzeniu w nie poprawek przez sekcję za potrzebę uznanych, będą one w odpowiedniej redakcji właściwą drogą przedstawione.

Wniosek 1-szy żądający określenia przepisów budowy i eksploatacji dróg żelaznych, po powyższem objaśnieniu p. Kozłowskiego nie mógł już obudzić szerszej dyskusji.

Wnioski 2-gi i 3-ci żądające ułatwień w dozwolaniu studjów nowych dróg—oraz w staraniach o koncesje zyskały łatwo uznanie. Szło tu o to, aby pozwolenia na studja udzielane były przez gubernatorów a koncesje przez p. ministra komunikacyj. Robiono tylko pewne uwagi co do określenia terminu decyzji i odpowiedzi władz wyższych. P. Gnoński wskazywał istniejący w tym względzie prejudykat, pp. zaś Wierchlejski i Rotwand przemawiali przeciw projektowaniu orzeczenia terminu, pierwszy z punktu widzenia prawnego, drugi z punktu widzenia praktycznego, a mianowicie dla pozostawienia władzy czasu do zebrania dostatecznych objaśnień.

Wnioski 4-ty i 5-ty będące dopełnieniem dwóch poprzednich i żądające zmniejszenia formalności dotąd wymaganych przy żądaniu koncesyj, uznane też zostały za konieczne.

Żądano tylko, aby przedstawienie notatki dotyczącej proponowanej finansowej kombinacji dla budowy drogi było pominięte oprócz wypadków żądania subwencji urzędowej, w których jest koniecznem.

Wnioski 6-ty i 7-y żądające prawa wyłączenia dla dróg uznanych za „użytku publicznego”—pobudziły najżywszą dyskusję.

Przyjmowali w niej udział pp. Wierchlejski, Ostrowski, Kozłowski, Kowalski, Rotwand, Mayzel, Samborski i Rosenblum.

Zastanawiano się nad tem, w jaki sposób ma być dokonywanem wyłączenie, czy na zasadzie prawa z r. 1852-go drogą sądową, czy na zasadzie prawa rosyjskiego z r. 1872-go, drogą administracyjną; ogólnie przyznawano, z małemi wyjątkami, wyższość prawu z r. 1852-go, jako większą przedstawiającego gwarancję, tak przy samem uznaniu potrzeby

GRZESIA.

HISTORJA MAŁŻEŃSKA

opowiedział

WOŁODY SKIBA.

(Dalszy ciąg.)

XXXVI.

Na nic się nie przydały łagodne perswazje pana Nikodema Balańskiego, które pan January Papalik dyplomatycznym słówkiem, od czasu do czasu wtrącanem, wzmocnić i poprzeć usiłował. Bohater nasz wytrwał przy swoim i panu Papalikowi nie pozostawało nic innego, jak złożyć *ad acta* wszystkie swoje widoki i gładko się ze sprawy wycofać.

Potrzeba jednak było ułożyć plan odwrotu, który w dyplomatycznych kampanjach trudniejszym czasem bywa od samej akcji zaczepnej.

Niebardzo było przyjemnie panu Papalikowi wracać do córek z wiadomością, że wszystkie jego zabiegi zrobiły fatalne *fiasco* i przywozić im „kawalerów”, po to tylko, żeby wówczas, gdy jego powrót jeszcze bardziej rozkołysze ich nadzieje, rozczarować je nagle oznajmieniem, iż ów mniemany „kawaler” jest już żonaty i o unieważnienie swojego małżeństwa, choćby mógł starać się o to, żadnych kroków czynić nie myśli.

A jednakże Grzesz powinien był powrócić do Wyrawek, gdyż tam pozostał jego człowiek i wózek z wędrowną księgarnią i na przyjazd jego, zapowiedziany z pewnością, panny czyniły niezawodnie przygotowania.

Biedził się tedy pan Papalik nad ułożeniem odwrotu w taki sposób, żeby wszystko pogodzić, najmniej drażliwości poruszyć, z własnej swej konfuzji w całej okazałości przed córkami nie odsłaniać i w tym kłopotcie nie opędał się wcale i nie bronił

wszelkim okazjom opóźniającym powrót, których przytrafiło się kilka.

Przedewszystkiem p. Balański oświadczył, że miłych gości przed obiadem nie puści, pozostali więc na obiad, a po obiedzie tak jakoś zeszło do wieczerzy, że już o wyjeździe myśleć nie było można. Zatrzymali się tedy jeszcze na noc w Kłębowie, a nazajutrz pan Nikodem miał ich własnymi końmi do Oświęcimia odesłać.

Przy gościach podagryk się rozruszał, a pani Pałasińska nie bez pewnego wdzięku pełniła obowiązki gospodyni domu.

Już to los Grzesia, nie teraz dopiero, lecz zaraz w czasie pierwszego spotkania, obudził sympatje pani Markowej. Dowody tej sympatji tak zwana niegdyś „nasza panna” dawała mu ciągłą troskliwość o jego osobę, podsuwaniem mu najlepszych kąsków przy stole, pamięcią o jego kieliszku, a wreszcie, gdy po obiedzie pan January z panem Nikodemem zagadali się o gospodarstwo, propozycją przechadzki po pięknym kłębowskim ogrodzie.

W tej przechadzce — niech nam będzie wolno posądzić panią Markową, iż to było rozmyślnem dziełem jej filuterji kobiecej i zalotności — Grzesz zauważył, iż jakkolwiek nie piękna w klasycznym tego wyrazu znaczeniu, niezupełnie już świeża i niekoniecznie młoda, „nasza panna”, a raczej, jakby się teraz wyrażała Dzierzgałska, gdyby nie była pozostała w Wąchownicy, „nasza pani” była osobą wcale przyjemną, niepozabawioną wdzięków i powabów, na które nietylko pan Marek Pałasiński mógł się pokusić.

Pani Markowa chciała mu się taką okazać, a że nie był z urodzenia dotknięty daltonizmem, nie pozwalającym widzieć wdzięków kobiecych, więc ją taką po raz pierwszy zobaczył.

Pani Pałasińska miała przytem jeszcze jedną zaletę. Umiała rozmawiać, nietylko płynnie i potocznie, bo ten dar jest większej części kobiet wrodzony, ale umiała mówić językiem szlachetniejszym,

mową sfery towarzyskiej wyższej i ukształcenijszej niż ta, do którejby ze względu na zajmowane stanowisko zaliczać ją należało. Gdzie się tego nauczyła, trudno to wiedzieć, dość, że w rozmowie z Grzesiem starała się dar ten rozwinąć w całej pełni i wcale jej się nieźle z tem wiodło.

— Wie pan — mówiła — że ja nieraz myślałam o panu, bo nasze losy są bardzo, bardzo do siebie podobne!..

Mężczyźni nie są tak przenikliwymi jak kobiety, nie więc dziwnego, że nasz bohater nie mógł na razie dostrzedz tego podobieństwa.

Pani Pałasińska wyczytała to w zdziwieniu, które się malowało na jego twarzy i nie czekając zapytania, na myśl jego odpowiedziała:

— Panu się to nie zdaje, ale tak jest... Kobieta zamężna a nie mająca męża i mężczyzna żonaty a nie mający żony... albo to nie wszystko jedno?... Powiesz pan może, iż mnie nic nie stoi na przeszkodzie do połączenia się z tym człowiekiem... oh! ale go pan nie znasz!... nie! pan go nie znasz!

— Owszem pani, znam go i dosyć nawet dobrze — odpowiedział nasz bohater — jeździłem z nim do Wiednia i poznałem go... Może mieć swoje słabości, swoje wady, któż bez nich nie jest... jest trochę lekkomyślny... letkiewicz... ale usatkwowałby się przy pani.

— Przy mnie?... nie! nie!... ja o nim słyszeć nie chcę!... — odparła żywo pani Pałasińska — może być sobie zresztą nawet niezłym, ale nie na męża... nie, nie na męża!..

— W takim razie, kochana pani, jest w naszym położeniu pewna różnica — zauważył Grzesz.

— Prawda, jest — przyznała „nasza pani” — ale któż panu zaręczy, że ta różnica nie istnieje jedynie w pańskiej wyobraźni?...

— Jak to pani rozumie? — zapytał Grzesz.

— Rzecz prosta... nie znasz jej pan... a gdybyś poznał, to kto wie czybyś c utyj nie powiedział tego samego co ja mówię o moim mężu — odrzekła smutnie.

wyłączenia, jakoteż i przy obronie praw osób wyłączeniach.

Również znaczna większość mówców oświadczyła się za potrzebą nader ogólnego używania tego „obosiecznego miecza”, a p. Rosenblum, uważając pojęcie wyłączenia za przeciwne pojęciu słuszności, zwrócił uwagę, iż jeżeli droga drugorzędna ma być istotnie dla całej okolicy użyteczna, co jej nadaje charakter „użyteczności publicznej”, to najlepszym tego dowodem będzie zgoda wszystkich osób, przez których grunta ma przechodzić tor na jej wybudowanie, że zatem wyłączenie musi być tylko w najgorszym razie postawione nadzwyczaj ostrożnie jako brzoń przeciw wyjątkowi pojedynczych osób.

Przeciw wnioskowi 7-mu, żądającemu aby prawo opinii co do użyteczności drogi przysługiwało Towarzystwu popierania przemysłu i handlu, oświadczone się w ogólności.

Wnioski 8-my, 9-ty i 10-ty, domagające się ułatwień, a mianowicie subwencji i pomocy oraz ulg już w eksploatacji—przyjęto bez dyskusji.

Wniosek 11-ty i 12-ty, co do niekrępowania typami i rozmiarami torów, rozumie się przy unikaniu zbytej różnorodności, również nie podniosły opozycji.

Również nie sprzeciwiano się wnioskowi 13-mu, żądającemu, aby klasyfikacja towarów i taryfa dla podobnych kolei żelaznych były dowolne, z oznaczeniem jedynie przez ministerjum granicy maksymalnej opłat.

Pozostałe wnioski, dotyczące już tylko pomocy ze strony dróg żelaznych pierwszorzędnych, utworzenia towarzystwa techniczno-finansowego, celem popierania i dopomagania kreacji takich kolei żelaznych i działań samego Towarzystwa popierania przemysłu i handlu, jako wewnętrznej natury i zresztą bardzo ogólnikowe, przeszły bez oporu.

Na tem dyskusję nad wnioskami ukończono, postanawiając na jej podstawie zredagowany referat zarządowi Towarzystwa przedstawić.

Pozostawał jeszcze na porządku dziennym referat o działalności Banku Polskiego i o szerokiej jego dla kraju użyteczności, wygotowany przez komisję złożoną z prezesa sekcji V-tej oraz pp. Bruna, Hautkego, Kowalskiego, Nagórskiego, Kirszota-Prawnickiego, St. Rotwanda, J. Wertheima, Diehla i Rudnickiego.

Referat ten, oddając hołd działalności Banku, konkludował za wystąpieniem z dwoma wnioskami, dążącymi do rozszerzenia i ułatwienia kredytu, a mianowicie:

1-o aby Bank Polski mógł udzielać kredyt na weksle z dwoma podpisami, lecz z terminem dziesięciomiesięcznym, nie zaś czteromiesięcznym jak dotychczas—i

2-o aby Bank Polski mógł udzielać kredyt rów-

niez dziesięciomiesięczny na weksle z jednym podpisem, popartym zabezpieczeniem hipotecznym.

Wnioski te jednogłośnie przyjęto.

Posiedzenie o godzinie 10¹/₄ ukończono.

J. Wł.

WIADOMOSCI BIEŻĄCE.

— Kwestja jednoczesnego sprawowania przez te same osoby urzędów prywatnych i państwowych, roztrząsana we wtorek zeszłego tygodnia w komitecie ministrów rozstrzygnięta została, wedle słów *Mosk. wiedz.*, w ten sposób, iż urzędnicy rządowi pierwszych czterech klas nie mogą w swej osobie łączyć dwóch takich urzędów, urzędnikom zaś pozostałych klas wolno obok rządowych zajmować posady w instytucjach prywatnych nie inaczej jednak, jak za specjalnem pozwoleniem odnośnych ministrów.

— Departament rolnictwa i gospodarstwa wiejskiego, nie uwzględniając próśb niektórych towarzystw gospodarczo-rolniczych o wydanie im pożyczek na urządzenie składów, oświadczył wszakże gotowość wyjednania im w ministerjum dóbr państwa, pewnych subsydjów.

— W ministerjum komunikacyi, jak donoszą dzienniki petersburskie, wprowadzone będą z początkiem roku przyszłego gruntowne reformy.

— Rozkład jazdy pociągów osobowych i towarowych na kolei dąbrowskiej został już ułożony. Rozkład ten obowiązować będzie do dnia 13-go maja r. b., poczem zmieniony zostanie na rozkład letni, jak się to dzieje na innych kolejkach. W rozkładzie starano się unormować godziny tak, iżby pociągi kolei dąbrowskiej łączyły się z pociągami osobowymi kolei: wiedeńskiej, nadwiślańskiej i terespolskiej.

— Z powodu zbytejnego nagromadzenia się śniegu, komunikacja tramwajowa w dniu wczorajszym do południa była zawieszona.

— Składanie kartek wyborczych na członków komitetu resursy obywatelskiej na rok 1885-ty rozpoczyna się w dniu dzisiejszym wieczorem.

— P. Walery Przyborowski otrzymał koncesję na wydawnictwo pisma codziennego pt. *Chwila*, które rozpocząć zamierza z dniem 1-ym stycznia roku przyszłego.

— Z teatru i muzyki.

* Komedja nasza i dramat odpoczywają widocznie po starciach gwałtownych namietności lub silnych kontrastów, bo jakby dla przygotowania się do nowych w tym kierunku zapasów weszły na chwilę w fazę spokojnych uczuć, moralnych zwrotów, pogodnych usposobień i przyzwrotnych sytuacji.

Po obrazku „Drugi raz”, pełnym etycznego na-

maszenia, widzieliśmy wczoraj na scenie Rozmaitości przysłowie „W starym piecu djabeł pali”, pseudonymowego pióra p. Nowiny.

Pseudonimu w żaden sposób nie można by zastosować do treści utworu; nie nowina, że „w starym piecu djabeł pali” — tylko widz mógł mieć pretensję, żeby mu to przysłowie w świeższej było podane formie.

W ogóle przysłowia dramatyczne już się przeżyły; na literaturę tego rodzaju składały się nawet wybitne talenty; trzeba więc było talentu od nich wybitniejszego, żeby zainteresować formą już nieco przestarzałą.

Autor wczorajszego utworu starał się tylko o jeden przymiot—usiłował być gładkim.

Gładkie też tam jest wszystko począwszy od wiersza, skończywszy na figurach wypolerowanych jak laleczki i akeji tak gładkiej i równej, że aż jej nie widać.

Stryj ma siostrzeńca, który się kocha w pannie, ale którą stary chce zabrać dla siebie; dopiero przykład starego lokaja, ożenionego z młodą służącą i przez nią szczerką okładanego, skłania siwego adonisa do wyrzeczenia się spóźnionych amarów.

Niebardzo pochlebne to porównanie dla naiwnej osóbkę, która w starym piecu ogień roznieciła — ale mniejsza o to, skoro para zakochanych pobrała się ku zadowoleniu wszystkich.

Gładko też to wszystko w grze poszło dzięki staranności pań Ostrowskiej, Cieślińskiej i pp. Prądmowskiego, Galasiewicza i Stremfelda; ale sądzimy, że równie gładko zejdzie z repertuaru.

A w takim razie czy nie szkoda czasu i atlasu? * P. Giuri pożegnała w dniu wczorajszym sympatyzującą z nią publiczność warszawską.

* *Schwabische Merkur* i *Landes Zeitung* przynoszą nam nadzwyczaj pochwalne objawy z koncertów, dawanych ostatnimi czasy w Stutgardzie, Wisbaden oraz Moguncji przez p. Florę Friedentalównę.

— Z wystawy szkiców.

Z chwila wywieszenia... flagi, jak niemniej z nastaniem bardziej słonecznej pogody, publiczność skwapliwie poczęła napępiać sale wystawy szkiców.

Panie dokonały nawet zamachu na kolekcję wachlarzy, z których zostało zaledwie parę.

Artystki pospieszają z dostarczeniem innych na miejsce „ubitych z szeregu”.

Dla powiększenia miejsca, studia będą usuwane lub używane zamiast tła do obrazków i szkiców.

— Jeszcze przytulki nocne.

Jak już wspominaliśmy, do przytulców noclegowych zgłasza się coraz większa liczba osób pozbawionych własnego dachu.

Służba nie mogąc wytlumaczyć pretendentom, iż liczba miejsc jest ograniczona, zmuszona bywa częstokroć uciekać się do energiczniejszego oporu.

nologów Coquelin'a... Ukląkszy bez żony jedną nogą na taburecie, rozpoczął swoją „zadziwiająca” praktykę...

Pierwsze zadanie polegało na tem, iż wskazał miał osobę, którą stojący obok niego dżentelmen w gronie zebranych sobie zamyślił. Zawieszano „odgadywaczowi” oczy — te powłóczyście — dżentelmen ujęty został za rękę i... *all right*. Po kilku sekundach bieganiny zatrzymał się Cumberland przed jedną z najpiękniejszych z towarzystwa.

To właśnie była... umysłona.

Rozległy się oklaski, na które „odgadywacz” słodkim odpowiedział uśmiechem.

Teraz szło o szpilkę. Wyjął ją Cumberland z krawatu jednego z obecnych, nieopodal którego wybrał sobie *medium* w osobie pana M. Pan M. miał ją schować w obrębie sali.

Tak się też stało — dodać winniśmy pod nieobecność Cumberlanda, który tymczasem wraz z dwoma świadkami udał się do obocznego na kurytarzu położonego gabinetu.

Wszedł i rozpoczęła się znowu gonitwa po salę z panem M., którego ręką spożywała pod ręką odgadywacza. Powłóczyście Stuarta oczy — które nie tylko panna Józefina lubi — zasłonięte były, jak przy wszystkich produkcjach, przepaską. Poszukiwania nie trwały długo. Szpilka znalazła się wbita w amarantową kotarę, gdzie ją pan M. szczęśliwie umieścił.

Rozległy się ponownie oklaski — zajaśniał znowu wdzięczny uśmiech na twarzy anglika, który zdawał się wszakże być sfatygowany...

— A kogo z państwa co boli? — było teraz zapytanie Cumberlanda.

Bagatela! A kogoż z nas co nie boli? Mnie np. rozboleła na chwilę przedtem wątroba, podałem bowiem właśnie rękę jednemu z najserdeczniejszych dziennikarskich kolegów.

Szlo o ból miejscowy... I o to nie trudno! Ale kto się do tego przyzna?

Życie warszawskie.

Wracam prosto z... Cumberlanda.

Cumberland!

Któż o nim nie słyszał, o nim, „nieporównanym odgadywaczem myśli”, „nieastraszonym anti-spirytyście” i etc.

W naszej znanej rubryce „Ze świata” wspomiano go w ostatnich czasach przynajmniej tyle razy co Sarę Bernhardt a to mówi wiele...

Stuart Cumberland przyjmował nas wczoraj wieczór w wytwornej pierwszopiętowej sali hotelu Europejskiego. A „nas” było sporo. Świat finansowy mieszał się z medycyną, ciałem dyplomatyczne z literaturą i prasą. Były też i panie, bo jakżeby ich brakowało! Siedziały one przy płonących kominkach oczekując na... wrażenia, które nadejść miały.

Tu u progu przyjmował gości swoich lat trzydzieści mniej więcej leżący syn Albionu, blondyn, o rysach regularnych a powłóczystem spojrzeniu, za którym przepadał podobno *mademoiselle Josephine*. Do każdego z przybywających Stuart Cumberland przechylał się lekko a wdzięcznie w prawą stronę, przychem z niepraktykowaną gracją podnosił lewą, obutą w lakierowany trzewik nóżkę. Frak jego i uzupełnienie stroju, sąsiad mój, niegdy klient świeżej pamięci Chabou, znalazł całkiem *correct*, a spince brylantowej, gors przystojnego młodzieńca zdobiącej, nie mógł się nadziwić. Wszak to „bohater dnia” i wszystko co jego osoby dotyczy, nie obojętnem nam być winno. Nawet i ten... klak, którym tak zgrabnie gestykuluje!

Anglicy tem się różnią od nas np., iż uczą się przedewszystkiem gruntownie swojej rodzinnej mowy i dość leniwie papłają obcymi językami, zaszczytu w wielojęzyczności nie szukają. Cumberland przeto nie wstydził się mówić po angielsku, za tłumacza zaś użył swojego rodaka, który akcentem francuskim przypominał nam żywo dykcję w jednym z mo-

Bohater nasz drgnął boleśnie. Wiele już razy w życiu słyszał te słowa. To samo mniej więcej mówił mu niedawno w Wyrwankach pan Papalik, to samo grzecznie i ogólnie powiedział mu przed chwilą pan Balański, to samo mówili mu prawie wszyscy ci nieliczni, którym z położenia swego się zwierzał, a teraz ta kobieta smutna i rozżalowana, lamentując nad swoim losem, mówiła mu także to samo. Nikt nie przypuszczał, iżby ta, której w spełnieniu wykonanej przysięgi postanowił życie swoje poświęcić, mogła być godną tej ofiary, nikt z nim jego wiary nie dzielił!

Mimo to, owa wiara nie słabła w nim wcale, o wszem, powątpiewanie drugich, grzecznością maskowane szyderstwo obojętnych, potęgowało ją w nim jeszcze bardziej.

— Mam przeczucie, że takby nie było — odpowiedział poważnie i stanowczo — i mam nadzieję, że kiedyś... przedziej czy później... przekonam się, że tak nie jest.

Zbliżyli się do wielkiej, bogata roślinnością ocienionej altany. Skwar lipowy dokuczał barażo. Pani Markowa, zapewne mimowiednie, prowadziła go ku temu ustroniu, on szedł z nią machinalnie, więcej myślą o swoim losie, niż tem co go otaczało zajęty.

Gdy wymawiał ostatnie słowa znajdowali się już w altanie.

„Nasza pani” spojrziała nań wymownie, wzrokiem w którym były się perily, i pochyliwszy się ku niemu, pełnym wzruszenia głosem rzekła:

— Szczęśliwy pan jesteś, bo masz nadzieję... ale ja... ale ja...

Wzruszenie ją opanowało. Łkała...

— Drogi panie Grzegorz, ja jestem bardzo, bardzo nieszczęśliwa!... — zawołała z rzewnym płaczem.

I główka „naszej pani”, jakby w omdleniu, spadła na jego piersi, a delikatne jej rączki na ramionach jego zawisły...

(Dalszy ciąg nastąpi.)

Wtedy tłumy nędzarzy odchodzą, aby przepędzić noc pod mroźnym grudniowym niebem.

Opiekunowie, wobec braku środków, stają się bezsilnymi i kolatać muszą do ofiarności publicznej...

== Powodzenie psuje.

Sankarze korzystając z popytu poczynają stawiać nadmierne żądania.

Sądymy, iż radykalnym środkiem dla położenia zatargów byłoby umieszczenie wewnątrz sanek tablic taksy zimowej, która według istniejących przepisów niższą jest od letniej.

== Z poczty.

Opóźnienie pociągów pocztowych, spowodowane zaspami śnieżnymi dni ostatnich, wywołało również znaczne opóźnienie i zwłokę w doręczeniu korespondencji.

Ile ztąd wynikało zawiślań w interesach handlowych i finansowych, łatwo przewidzieć można.

== Z kolei nadwiślańskiej.

Podczas gdy na kolejach wiedeńskiej, terespoleskiej i petersburskiej dzięki spokojnej pogodzie utrwalono prawidłową komunikację, kolej nadwiślańska dopiero późnym wieczorem obiecuje uregulować linię.

Trudności polegają już nie na samem usunięciu śniegu lecz na podniesieniu parowozów zagradzających drogę w Gołębiniu.

W kierunku Mławy komunikacja otwartą będzie w ciągu nocy.

== Z kolei terespoleskiej.

Bieg pociągów na kolei terespoleskiej był w dniu wczorajszym regularny.

Z powodu wszakże utrudnionej komunikacji, pociągi kursowały w dwa parochody.

== Z Towarzystwa wioślarskiego.

Z okazji otwarcia ślizgawki w Saskim ogrodzie jeden z wioślarzy, uprawiających *con amore* sport łyżwiarski, proponuje urządzenie turnieju dla łyżwiarzy.

W turnieju będzie chodziło o wykazanie największej wprawy i zręczności.

Projektuje się kilka nagród w łyżwach.

== Sędziwi małżonkowie.

Przed kilkoma dniami w rodzinie P. obchodzono uroczystość rocznicy godów weselnych sędziwych małżonków A. i W. P.

Staruszkowie w dniu tym święcili 70-letnią rocznicę ślubu.

Brakuje więc tylko pięciu do godów brylantowych...

== Uwieczniony.

Po zmarłym w tych dniach panu * znaleziono kilkaset sztuk jego fotografii w różnych formatach zdejmowanych w ciągu lat 23-eh.

Znalazł się pan D. Stał on odważnie przed antytypyście, który z zawiązanymi oczyma — ach! te oczy — zaczął go jakoby askultować i nagle zatrzymał rękę na lewej nodze, niedaleko — gdy idzie o naukę winniśmy mówić bez ogródek — niedaleko łydki. Pan D. w tem rzeczywiście miejscu cierpi na reumatyzm, z powodu czego składam mu publiczną kondolencję.

Bravo!

W podobny sposób wskazał Cumberland miejsce, w które pchnięty został bagnetem wicekonsul francuski, dawniej wojskowy.

Produkcje te zdawały się wyczerpywać na chwilę siły anglika. Nastąpiła króciutka pauza, która wystarczyła Cumberlandowi do wychylenia szklanki wody sodowej, a żywo rozprawiającemu towarzyszowi do wymiany najrozmaitszych — jedno dziwniejsze od drugiego — zdań i uwag. Sceptyków było mało — wierzących naliczyć się dało na tuziny.

Zapowiedzią „okropnej sceny” usposobił Cumberland poważnie całe towarzystwo.

Rzecz polegała na tem...

Ktoś, jeden z obecnych, miał być zamordowany... Nie wesoła to co prawda sprawa, ale dla miłej kompanji czego się nie robi? Wszak cygan dał się powiesić i dobrze mu z tem było.

Otóż ktoś, jak mówiliśmy, miał być zamordowany. Narzędzia zbrodni leżały na stole. Po dokonanej zbrodni zbrojca wraz z towarzyszem mógł z ofiarą postąpić według woli i pogrzebać ją w obrębie sali...

Proces ten „odgadywacz myśli” deklarował się powtórzyć z zupełną dokładnością — a zapowiedziawszy to głosem wielkim, znów w towarzystwie dwóch świadków opuścił salę.

Rozpoczęła się ohydna mordu scena... Zbrodniarzem był dr B., ofiarą upatrzona bez uprzedniego porozumienia się dr Br. Ręką chirurga zadał dr B. śmiertelne pchnięcie swoim seczorykiem, poczem towarzysz mordercy odebrał drowi B. zegarek i ukrył go nie postrzeżony przez nikogo, w kieszeni jednego

Po obliczeniu okazało się, iż nieboszczyk fotografował się ni mniej, ni więcej, tylko 70 razy...

== Kradzieże.

Na Długiej pod nr 45-y w mieszkaniu p. S. spełniona została kradzież różnych przedmiotów, wartości 300 rs.

Na Siennej pod nr 6-y skradziono rzeczy na 180 rs.

Podobnie na Grzybowskiej pod nr 5-y p. L. okradziono na sumę 250 rs.

Na Nowolipiu wykryła policja krywkę, w której złodzieje specjalnie okradający strychy z bielizną, łup swój w mieszkaniu praczki A. K. składowali.

Praczkę aresztowano.

== Ujęci.

Donosiliśmy przed kilkoma tygodniami o okradzeniu p. B. przez własnego syna czternastoletniego wyrostka.

Otóż wskutek listów gończych ptaszka ujęto w Prusach i w dniu wczorajszym transportem odesłano do Warszawy.

Miał on współnika w osobie J. T., który również znajduje się już w rękach policji.

W niedługim czasie obaj chłopcy zdołali stracić z ukradzionych pieniędzy 1,400 rs.

== Przykry wypadek.

W dniu wczorajszym na Pradze pod nr 396 stróż miejscowy rano oczyścił nistęp i otworzywszy ruchomą podłogę, zapomniał ją później opuścić.

Po chwili nie-przecezuwając pułapki, nadszedł Józef K. i wpał w dół głęboko.

Nieszczęśliwy zanurzony po szyję rozpoznał wolał o pomoc i dopiero w kwadrans później krzyk jego usłyszano.

Wydobyty K. omłdł z przerażenia i mocno się rozchorował.

Stróża za niedbalstwo pociągnięto do odpowiedzialności sądowej.

== Ofiara śniegu.

W dniu onegdajszym p. Zr., właściciel Zielonek w siedleckim, podał do kolei.

Wyjeżdżając z domu o godzinie 4-iej rano, sądził, że w cztery godziny przejedzie pięć mil do stacji.

Tymczasem zawieja udaremniła ten zamiar i p. Zr. po długim błądzeniu, dopiero około południa był w Siedlcach.

Farma tak przeziębł, iż p. Zr. otuliwszy go swoim futrem sam kilka godzin powoził.

Biedny człowiek, pomimo pomocy lekarskiej, wczoraj rano, jak doniesiono telegraficznie p. Zr., będącemu w Warszawie, życie zakończył.

== Wypadki. — Na Marszałkowskiej sanki prywatne najechny na Michalina S., która uległa ciężkiemu obrażeniu w krzyżu. — Na Wiejskiej Anna K. skutkiem poślizgnięcia upadła i złamała nogę; odwieziono ją do szpitala Dzieciątka Jezus.

== Odbiór drogi.

Korespondent nasz z Kiele pisze: „Po kilkudniowym oczekiwaniu przybyła w ubiegłą sobotę do Kiele, o godzinie 1-iej z południa komisja odbiorcza, która przyjmuje świeżo ukończoną kolej żelazną dąbrowską.

Komisji tej przewodniczy profesor instytutu komunikacji Jerakow, a składają ją inżynierowie Kietryk i Fleryński, pułkownicy jeneralnego sztabu Bogolubow i Mawryn, inżynier wojskowy Skalski, rz. r. st. Woronow jako reprezentant ministerjum finansów, wreszcie przedstawiciele departamentu górniczego Kepen i Nechwedowicz.

z obecnych. Co do zwłok porozumiano się, iżby ukryć je za portjerą...

Wprowadzono pozbawionego znów możności patrzania Cumberlanda.

Z ręką swoją na ręce zabójcy pędząc po sali, wyszukał on po chwili narzędzie sromotnego czynu, dalej zamordowanego, wskazał mu miejsce, w które został dźgnięty, wykrył, iż ograbiono go z zegarka, zegarek ten odszukał, a nadto przebiegłszy raz po sali zatrzymał się w punkcie, w którym mordercy mieli zamiar zakopać zwłoki dra B...

Bravo! bravo! i jeszcze raz bravo! zabrzmiało w sali. Cumberland otarł pot z czoła. Pocięła pani Enalja aż odetchnęła głęboko z przerażenia...

Odgadywanie cyfr zamysłonych przez osoby z towarzystwa, najtrudniejszy punkt z repertuaru anglika, przedsięwzięte były trzykrotnie.

Pierwsze medium okazało się opornem, r. 1812-ty zamysłony przez pana F. i 1870 ty, datę ślubu pani G., Cumberland wypisał szczęśliwie.

Pierwsza konferencja dobiegła końca — następnę w sali ratuszowej „z nowym programem”, odbęda się w sobotę i niedzielę.

„Odgadywacz myśli” pożegnał wszystkich w ten sam sposób, jak uprzejmie powitał i zgromadzeni pełni komentarzy, rozchodząc się poczęli.

Zapytujesz mnie, łaskawa czytelniczko i ty kochany radco dobrodziejcu, jakim to wszystko dzieje się sposobem?

Co to długo gadać... Ja... ci tego nie wytłumaczę. Nie moja rzecz badać, rozjaśniać, stanowczo wyrokować.

Ale... wiesz co? Przychodzi mi na myśl autor „Grzesia”, Wł. Sabowski. On, którego bohater tak długo szuka żony i znaleźć jej nie potrafi, może ci tę zagadkę rozwiąże...

Co do mnie, powtarzam — wracam z Cumberlanda... Figaro.

Komisji tej towarzyszyli: inspektor kolei żelaznych w Królestwie Rydzewski, główny inżynier dróg i Lzmailow, dyrektorowie Meinhard i Krupski, inspektor Andrzejewski, prezes Towarzystwa kolei J. Bloch i wielu innych.

Komisja zabawiła w Kielcach trzy godziny, poczem udała się w dalszą drogę z zamiarem nocowania w Jedrzejowie.

W połowie tygodnia wraca z Dąbrowy do Bzina celem udania się na linje boczne.

Od 15-go grudnia, jak nas zapewniają, rozpocznie się ruch pociągów bezpłatnych i trwać będzie do 1-go stycznia r. p., w którym to dniu nastąpi uroczyste otwarcie.

== Koleje.

Od korespondenta naszego otrzymujemy co następuje: „W zeszłym tygodniu bawilo w Sosnowcu dwóch inżynierów technologów kolei dąbrowskiej, w celu wyboru najdogodniejszego miejsca na przeprowadzenie linii z Dąbrowy do Katowic za granicą pruską.

Zdania były różne, wreszcie zgodzono się, iżby przeprowadzić linię poza drogą towarową kolei wiedeńskiej.

Dworzec stanąć ma w miejscu, gdzie obecnie wznosi się dom Szkoła.

„Budowa, jeśli na to pozwoli zima, rozpoczęta będzie w styczniu.”

== Dzień św. Barbary.

Dzisiejszy dzień św. Barbary, patronki górnictwa, obchodzony bywa w kopalniach i osadach górniczych, nader uroczystie.

W dniu tym, roboty w kopalniach są zawieszane, a górnicy w uniformach udają się na uroczyste nabożeństwo, poczem następują festyny i zabawy górnicze uświęcone tradycyjnymi ceremonjami.

Uroczystości górnicze u nas w kraju odbywają się w Dąbrowie, Sosnowcu, Golonogu i Bendzinie, jak również w sąsiednich kopalniach szlaskich w Katowicach, Jaworznie i Pechniku.

Św. Barbarę uważają również za swoją patronkę, czyli ochronicielkę od wypadkowej śmierci rybacy, ztąd też rybacy warszawscy dzień ten uświęcają solennem nabożeństwem, tak zwanem „rybackim”, odbywajacem się rokrocznie w kościele Panny Marii na Nowem Mieście.

== Z Brześcia.

Z Brześcia litewskiego donoszą nam co następuje: „Dnia 1-go grudnia b. m. termometr wskazywał rano 14 stopni niżej zera, a zadymka śnieżna pozasypywała tory kolei brzesko-grajewskiej, moskiewsko-brzeskiej tudzież linii południowo-zachodnich.

Z tego powodu pociągi pasażerskie wychodzą opóźnione po kilkanaście godzin, pasażerowie zaś, zmuszeni byli oczekiwać na dworcu kolejowym.

Pociągi towarowe również bardzo znacznie się opóźniają przez co transport towarów ulega wielkiej zwłoczce.”

== Stagnacja.

Korespondent nasz z gub. wileńskiej pisze co następuje:

„Coraz smutniej przedstawia się stan ekonomiczny kraju naszego i coraz groźniejsze budzi obawy w ludziach myślących.

Bankructwa i upadłości drobniejszych właścicieli ziemskich i dzierżawców na małą skalę, coraz częściej występują na porządek dzienny.

Brak kapitału i kredytu odpowiedniego dla rolnictwa, mocno się uczuć daje.

Wiele gospodarstw upada z tej racji, lub zamiast myśleć o podniesieniu, rachuje tylko środki, mogące przedłużyć jaką taką egzystencję.

Kieszenie ziemian obecnie świecą niemilemi pustkami.

Nadechodzi nowa rata opłaty procentów bankowych, a wielu jeszcze dotąd i pierwszej nie uiszcilo... Tymczasem zastój w handlu, jakiego oddawna nie pamiętają, utrudnia rolnikom zbyt produktów i zaopatrzenie się w gotówkę.

„Ceny zboża spadają też coraz bardziej.”

== Napad.

W dniu onegdajszym p. E., obywatel z radymińskiego wyjechał wieczorem z domu, podążając do Warszawy.

Zaledwie jednak ujechał pięć wiorst, kiedy się rozmyślił co do dalszej podróży i wstąpiwszy do sąsiada w Krzewinie, wysłał tylko sanki z kofmami do Warszawy, a nazajutrz z owym sąsiadem miał się zabrać.

Tymczasem w kilka godzin później wraca furman donosząc, iż w pobliżu szosy, został napadnięty przez siedmiu rabusiów.

Widocznie polowali oni na pewnych informacjach, na pana B., który rzeczywiście miał przy sobie sumę 3,000 rs.

Rozgniewani, z powodu doznanego zawodu, ogła

